

हार्दिक श्रद्धाङ्गली समाजवादी चिन्तकप्रति

अत्यन्त अध्ययनशील, स्पष्ट वक्ता, समाजवादी चिन्तक प्रदीप गिरीको शनिवार बेलुका निधन भएको छ। विगत केही वर्षदिखि घाँटीमा समस्या भएर उपचार गरिरहेका नेपाली कांग्रेसका नेता एवम् प्रतिनिधिसभा सदस्य गिरीको उपचारकै क्रममा निधन भएको हो। विषयकहरूको समेत प्रिय, आदरणीय र शुभमित्तक गिरीको निधनले राष्ट्रियाई अपूरणीय क्षति भएको छ। वि.सं. २००२ साल अर्थात् राण शासनकै समयमा सिरहाको बस्तीपुरमा जन्मिएका गिरीले दर्शनशास्त्र र अर्थशास्त्रमा स्नातकोत्तर गरेका थिए। भारतमा रहेंद्रा वीपी कोइराला लगायतका नेताहरूको संगत पाएका गिरी नेपाली राजनीतिमा बैदिक तथा विदारक नेताका रूपमा स्थापित थिए। नेपाली कांग्रेससँगै नेपाली राजनीतिको केन्द्रमा रहेका गिरीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

सन्तुष्टिको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गिरी अति सामान्य जीवन भोगन रुचाउने सन्त नेता भट्राईपछिका सम्मानित र उदाहरणीय नेता हुन्। सम्भान्त परिवारमा जन्मिएर पनि सादा जीवन बाँच रुचाउने, समाजवादी चिन्तक भएर पनि मार्क्सवादलाई आत्मसत गर्ने र मार्क्सवादहरूलाई मार्क्सवाद सिकाउने उनी अद्भुत गुरु थिए। विचार, सिद्धान्त, निष्ठा र समर्पणले सबैको प्रिय बल्ल सफल उनको अनन्त यात्रा पनि नेपाली मनस्तिष्ठकमा सदा अविस्मरणीय रहेको छ। स्वतन्त्रता, समानता र शान्तिका पक्षपाती गिरीको भौतिक अनुपस्थितिमा पनि उनको चिन्तन तथा दर्शनले उनलाई अजम्बरी बनाउने छ।

ओपचारिकताबाट टाढा रहन रुचाउने उनको स्वभावले उनको विशेष जिम्मेवारी लिनबाट रोक्यो। आजका नेता अथवा राजनीतिकीको मूल अभीष्ट तै पद र पैसा आजन गर्ने रहन्छ। तर, उनले चार पटक सांसद भएर पनि कार्यकारी पदमा पुऱ्ये चाहना देखाएनन् मात्र होइन, त्यो प्रतिष्पर्याको नजिक पनि जान चाहेनन्। मन्त्री जस्तो कूनै पदमा रहेंद्रा व्यातिकात स्वतन्त्रता गुन्न, साधीभाइ छुट्टें र जीवनशैली अनियमित हुने डरले उनले त्यसतर्फको आकांक्षा नै देखाएनन्। साहित्य, अध्यात्म र त्यसपछि मात्र राजनीतिलाई जीवन दर्शन र मान्यता ठाल्ने स्वर्णीय गिरी निष्काम कर्मयोगी कै स्पमा जीवित रहेण्ट। शान्ति र अहिंसाको मार्गमा अविराम यात्रा गर्ने, लोकतन्त्र र समाजवादी चिन्तनलाई दृढतापूर्वक अनुशःरण गर्ने, अन्यथा, अत्याचारको विरुद्ध आजीवन संघर्ष गर्ने अथकथात्री स्व. गिरीप्रति हार्दिक श्रद्धाङ्गली।

नेत्रप्रसाद निरौला

लोकतन्त्र र निर्वाचन एकअर्काका पर्याय हुन्। अर्थशास्त्रमा मुद्रा, विज्ञानमा आगो, मैसेनमा पाइयागाले जस्तै प्रजातन्त्रमा निर्वाचनले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्ने गर्दछ। निर्वाचन भनालाई आफूलाई मन परेको व्यक्ति चुन पाउने अधिकार हो। कूनै समय जब म विद्यालय स्तरको विद्यार्थी थिए र त्यसबेला देशमा पञ्चायती व्यवस्था विद्यामान थिए र मलाई पढाउने गुरुहरूले प्रसंगबस प्रजातन्त्रको विद्यामा कुरा उदाह, प्रजातन्त्रमा दलहरू हुँदून र आवधिक निर्वाचन हुन्छ।

एउटा दलले राम्री काम गर्न सकेन भने अथवा आफ्नो घोषणाप्रव अनुसार काम गर्न नसकेन भने अर्को निर्वाचनमा सो दल स्वतः पराजित हुन सक्छ र अर्को दल सत्तामा आउँछ। यसकारणले दलहरूले जनताका लागि काम गर्नेन्। व्यवस्थापिकामा बहुमत प्राप्त गर्ने दलले सरकार बनाउँछ। दोस्रो, तेस्रो दलहरू विषको भूमिकामा रहन्छन्, सरकारलाई खबरदारी गर्नें, भनेन पढाउन भयो, मलाई यस्तो मुन्दा, पढाउने नेपालमा कहिले बहुलीय व्यवस्था प्रजातन्त्र आउला र हामी पनि बहुलीय प्रजातन्त्रको भरुरु उपयोग गरेर राष्ट्र॒ विकास गर्न सक्छ॑ होला जस्तो लाग्यो। विकासको बाधक त पञ्चायती व्यवस्था नै रहेछ भने सर्वै लाग्याहन्यो।

यतिमात्र होइन, समय-समयमा चास्वेलामा प्रतिविधित अवस्थामा रहेका दलहरूले गरेका प्रतिबन्धित, सर्वै आदि सुन्दरा त पञ्चायती व्यवस्था र राजतन्त्र नभए देशमा राजनीतिक रिश्तरा, शान्ति सुचयस्था, सुरासन मार्प होइन विकासको मूल फुर्ने रहेछ जस्तो लाग्यो। प्रजातन्त्रको

रामनाथरायण बिडारी

केही विषयसम्बन्धी विवादमा आइरहन्छ। कुनै विषय विवादित बनाइँछ, कुनैमा विवाद नै हुँछ। दुबैश्वरीको उपचार आवधिक छ। अहिले नागरिकता विधेयक सम्बन्धमा विवाद बनाइँको छ। २०४७ सालमा बहुलीय व्यवस्थाको समितिका उपचार आवधिक छ। अर्को जीवन भोगाइ आफूले दर्शनशास्त्र र अर्थशास्त्रमा स्नातकोत्तर गरेका थिए। भारतमा रहेंद्रा वीपी कोइराला लगायतका नेताहरूको संगत पाएका गिरी नेपाली राजनीतिमा बैदिक तथा विदारक नेताका रूपमा स्थापित थिए। नेपाली कांग्रेससँगै नेपाली राजनीतिको केन्द्रमा रहेका गिरीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गिरीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गिरीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

यो प्रकारको समेत पहिचान बनाएका थिए। लेनिनको जीवनी, नारी, मार्क्सवाद र अर्थशास्त्र लगायतका बाहु वटा कृतिका लेखक गि�रीले जीवनकालमा पद, पैसा र ऐश्वर्यको मोह देखाएनन्। यसअर्थमा उनको जीवन भोगाइ आफूले आदर्श नेता कृष्णप्रसाद भट्राई र भारतीय नेता महात्मा गान्धीबाट अनुप्रेरित थियो भल्ल सकिन्छ।

नेपाल-भारतको पर्यटन प्रबद्धन गरिने

चारपाने, भद्रौ ५। नेपाल र भारतका दुई संस्थावीच पर्यटन प्रबद्धन गर्ने सहमति भएकोछ।

क्रस बोडर दुर्गजम इन इष्ट नेपाल कार्यक्रम अन्तर्गत नेपालको प्रदेश १ र भारतको पश्चिम वंगालको पर्यटन गन्तव्यहरुको एक साथ प्रचार र प्रबद्धन गर्ने उद्देश्यले नेपाल ट्राभल्स व्यवसायी सघ (नाटा) प्रदेश १ र भारत पश्चिम वगाल शिलगढ़स्थित इष्टन हिमालय ट्राभल्स एड टुर एसोसिएसन बीच सम्झौता 'एमओयू' भएको हो।

मेचीनरामा आयोजित एक कार्यक्रमका बीच दैव पक्षवाट सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरेर आदान-प्रदान गरिएको थिए। नाटाको तरफाट अध्यक्ष उदय श्रेष्ठ, महासचिव नीराज खेत्रको तरफाट सम्झौते हस्ताक्षर गरिएको थिए।